

Buildassist AS
Stranden 3 B
0250 Oslo

Deres ref.:

Vår ref.: 2008/1073
MAB JONI 521.0

Dato: 14.1.2009

Avgjørelse A2009-3 - konkurranselovens § 12 tredje ledd jf. § 11 - avslag på anmodning om å gripe inn mot Europark

Konkurransetilsynet viser til Deres henvendelse 11. desember 2008, hvor Europark innklages for opptreden i strid med forbudet mot utilbørlig utnyttelse av dominerende stilling i konkurranseloven § 11.

Sakens bakgrunn

Klagen gjelder Europarks beslutning om å øke prisen for leie av utendørs parkeringsplass på Fornebu fra 550 kroner til 800 kroner.

Klager anfører at denne prisøkningen på 45 prosent innebærer at utleier utilbørlig utnytter sin dominerende stilling i strid med konkurranseloven § 11. Klager viser til at Europark antakelig har 100 prosent markedsandel, samt at verken etterspørselen eller markedsforholdene gir grunnlag for en så markant prisøkning. Det vises dessuten til at prisøkningen medfører at kostnadene til klagers selskap økes, slik at konkurransekraften svekkes.

Konkurransetilsynets vurdering

Konkurranseloven § 11 forbyr et dominerende foretaks utilbørlige utnyttelse av sin stilling. Bestemmelsen tilsvarer EØS-avtalen artikkel 54 og EF-traktaten artikkel 82. Praktis knyttet til tolkningen av disse bestemmelsene vil således være relevant ved anvendelsen av konkurranseloven § 11.

Konkurranseloven § 11 første ledd oppstiller to vilkår som begge må være oppfylt for at et foretak skal ha overtrådt forbudet. For det første må foretaket ha en "dominerende stilling," og for det andre må foretakets atferd innebære en "utilbørlig utnyttelse". En utilbørlig utnyttelse kan bestå i å ta en urimelig høy pris, jf. konkurranseloven 11 annet ledd bokstav a.

Det klare utgangspunktet er imidlertid at også en dominerende aktør fritt kan bestemme hvilken pris som kreves for en vare eller tjeneste, og adgangen til å foreta prisjusteringer vil først og fremst være et privatrettslig forhold som reguleres av avtalen mellom partene. Det skal svært mye til før en pris anses urimelig slik at det foreligger overtredelse av konkurranseloven § 11.

Etter praksis vil slik overtredelse kunne foreligge hvor prisen ikke står i noen rimelig sammenheng med den økonomiske verdien av produktet. For å undersøke dette må det foretas en kostnadsanalyse som kan danne grunnlag for å vurdere forskjellen mellom kostnadene ved produktet og prisen som kreves. Dertil må det foretas en vurdering av om prisen i seg selv eller sammenliknet med konkurrerende produkter er urimelig. For å kunne konstatere at prisen er urimelig må den være langt høyere enn det normale. Vurderingen vil være komplisert og ressurskrevende.

Konkurransetilsynet finner ikke grunn til å prioritere ressurser til å foreta en slik vurdering i denne saken. En vurdering av urimelig pris etter konkurranseloven § 11 vil normalt bare bli prioritert i saker av særlig stor samfunnsøkonomisk eller prinsipiell betydning.

Det er etter dette heller ikke hensiktsmessig å foreta en nærmere vurdering av om Europark vil være å anse som et dominerende foretak i saken.

Det opplyses for ordens skyld at tilsynet mottar svært mange henvendelser om påståtte overtredelser av konkurranseloven § 10 og § 11. Konkurransetilsynet har ikke ressurser til å foreta en fullstendig behandling av alle disse henvendelsene, og har adgang til å avslå en anmodning om påbud om opphør på bakgrunn av en prioritetsvurdering, jf. konkurranseloven § 12 tredje ledd. Konkurransetilsynet har således en betydelig skjønnsmessig adgang til å prioritere sine ressurser og derved hvilke saker det finner hensiktsmessig å ta opp til behandling.

Deres anmodning om å pålegge Europark å nedjustere leieprisen med hjemmel i konkurranseloven § 11 blir følgelig avslått.

Avgjørelsen kan påklages, jf. konkurranselovens § 12 tredje ledd. Fristen for å klage er tre uker fra avgjørelsen er kommet frem, jf. forvaltningsloven § 29. En eventuell klage stiles til Fornyings- og administrasjonsdepartementet, men sendes til Konkurransetilsynet.

Det gjøres for øvrig oppmerksom på at personer og foretak som mener seg rammet av en overtredelse av konkurranseloven §§ 10 og 11 selv kan forfølge saken ved å reise sak for domstolene. Klager er således ikke avhengig av at Konkurransetilsynet involverer seg i saken og eventuelt griper inn for å kunne beskytte seg mot en overtredelse.

Med hilsen

Jostein H. Solberg (e.f.)
seksjonsleder

Jørn Nilsen
seniorrådgiver